

NASZA PATRONKA

Maria Konopnicka (1842-1910), poetka, nowelistka, pisarka dla dzieci, krytyk, publicystka i tłumaczka.

Maria Konopnicka urodziła się w Suwałkach 23 maja 1842 roku. Rodzice Józef i Scholastyka Wasiłowscy przybyli do Suwałk w 1841 roku. Józef Wasiłowski objął funkcję obrońcy prokuratury guberni suwalskiej. Był również patronem trybunału (adwokatem). We wrześniu 1849 roku Wasiłowscy opuścili Suwałki i udali się do Kalisza. Józef Wasiłowski objął tam takie samo stanowisko jak w Suwałkach. W Kaliszu w 1854 roku Scholastyka Wasiłowska osierociła liczną gromadkę dzieci. Po latach pisarka będzie często wspominać smutne sieroce dzieciństwo, trudne obowiązki, które spadły na najstarsze dzieci, a więc i na nią. Rok tylko była Maria na pensji Sakramentek w Warszawie i tam zetknęła się z Elizą Pawłowską, późniejszą Orzeszkową. Przyjaźń ich, scementowana wspólnymi zainteresowaniami literackimi, przetrwała całe życie.

W 1862 roku Maria wyszła za mąż za Jarosława Konopnickiego - zubożalego ziemianina, dzierżawcę okolicznych majątków: Bronowa i Gusina. Po latach zajmowania się liczną gromadką dzieci i uczestniczenia w życiu towarzyskim Konopnicka zapragnęła poświęcić się pisarstwu.. Debiutowała w 1875 roku wierszem w Kaliszanie. Cykl lirycznych wierszy *W górach* zamieścił w rok później *Tygodnik Ilustrowany*". Konopnicka zachęcona dobrym przyjęciem wierszy przez rodaków i znajomych już pisarzy, m. in. Henryka Sienkiewicza, opuściła męża zabierając szóstkę dzieci i przenieśli się do Warszawy. Pisaniem, a przede wszystkim korepetycjami utrzymywała rodzinę.

Bardzo szybko jej twórczość poetycka przepełniona patriotyzmem i szczerym liryzmem, stylizowana na swojską nutę zdobyła powszechne uznanie. Już w latach 1881, 1883 i 1886 ukazały się trzy kolejne serie poezji. Ten rodzaj twórczości kontynuowała pisarka przez całe życie. Była jednak nie tylko wybitną poetką, ale świetną nowelistką (*Mendel Gdański*, *Miłosierdzie Gminy*, *Nasza szkap*, *Urbanowa*). Zajmowała się także krytyką literacką (*Mickiewicz, jego życie i duch*, *Trzy studia*). Trwała i ciągle ciesząc się wielkim uznaniem częścią jej pisarskiego dorobku jest twórczość poetycka i prozatorska dla dzieci (*O Janku Wędrowniczu*, *Stefek Burczymucha*, *O Krasnoludkach* i *sierotce Marysi*).

Obok uprawiania twórczości literackiej aktywnie uczestniczyła w życiu społeczno-kulturalnym. Od 1890 przebywała w kilku krajach Europy Zachodniej, współpracując z prasą krajową, zrzeszeniami polskimi na obczyźnie, *Macierzą Szkolną*, komitetami pomocy dla wywłaszczonej ludności Górnego Śląska i Wielkopolski, a także współorganizowała międzynarodowy

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marii Konopnickiej w Świnoujściu

---

protest przeciwko prześladowaniu dzieci polskich we Wrześni (1901-1902).

1905-1907 przebywała w Warszawie, organizowała pomoc dla uwięzionych przez władze carskie i ich rodzin. Wyrazem jej protestu przeciw polityce germanizacyjnej było ogłoszenie w 1908 roku Roty. Wiersz zdobył niezwykłą popularność, jako pieśń z muzyką Feliksa Nowowiejskiego. W dowód uznania Maria Konopnicka z okazji jubileuszu 25-lecia twórczości otrzymała w darze od narodu dworek w Żarnowcu koło Krosna.

Śmierć pisarki - 8 października 1910 roku głęboko wstrząsnęła społeczeństwem Suwałk. Zorganizowano wieczór poświęcony jej twórczości i zapoczątkowano zbiórkę pieniędzy na tablicę pamiątkową. Władze carskie sprzeciwiły się tej inicjatywie. Dopiero w 25-lecie śmierci - 8 października 1935 roku na domu, w którym się poetka urodziła wmurowano pamiątkową tablicę. W 1963 roku, staraniem nauczycieli suwalskich i Zarządu Głównego Towarzystwa im. Marii Konopnickiej w Warszawie oraz dzięki wsparciu finansowemu Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy, odsłonięto pomnik dłuta Bohdana Chmielewskiego. W dziesięć lat później w sierpniu 1973 roku zorganizowano Muzeum Marii Konopnickiej.

Źródło: Biografie Suwalskie, Oddział Jaćwież; Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK, Suwałki 1993

Źródło fotografia; https://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Konopnicka